

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Ursache Petru

judcători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpată și avocatul Schibin Dina în numele inculpatei, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Florești din 29 august 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 noiembrie 2014, în cauza penală în privința lui

Morari Svetlana Stepan, născută la 22.12.1973, originară și domiciliată s. Cuhureștii de Jos, r-nul Florești.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 14.01.2014 – 29.08.2014,*
2. *Instanța de apel: 02.10.2014 – 12.11.2014,*
3. *Instanța de recurs: 20.01.2015 – 04.03.2015.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Florești din 29 august 2014, Morari Svetlana a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art.151 alin. 4) Cod penal la 12 (douăsprezece) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, la 14 octombrie 2013, în jurul orelor

22.00, Morari S., aflându-se în locuința sa din s. Cuhureștii de Jos r-ul Florești, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în urma unui conflict apărut cu cet. Țurcan Victor, ca rezultat al acțiunilor ilegale ale ultimului, cu scopul cauzării vătămarilor corporale, intenționat i-a aplicat ultimului o lovitură cu un cuțit de bucătărie în regiunea organelor vitale, abdomen, cauzându-i vătămări corporale sub formă de: plagă înțepată penetrantă a abdomenului cu lezarea intestinului gros și pierderea internă (parțial externă) de sânge, care conform raportului de expertiză medico – legală nr. 132 din 12 noiembrie 2013, se califică ca vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora victima Țurcanu Victor a decedat.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către inculpata Morari Svetlana, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile sale să fie recalificate și în privința ei să fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

În motivarea apelului inculpata a invocat că, nu a avut intenția de a cauza vătămări corporale grave lui Țurcan V., și să provoace decesul acestuia, dar a dorit doar să-l sperie, deoarece ultimul a încercat să întrețină cu ea un raport sexual contrar voinței acesteia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 noiembrie 2014 a fost respins apelul declarat, ca fiind nefondat și menținută hotărârea atacată.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatei Morari S., în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. 4) Cod penal - *„vătămarea intenționată gravă a integrității corporale, care este periculoasă pentru viață și au provocat decesul victimei”*.

Instanța de apel a conchis că argumentele invocate în apel de inculpata Morari S., nu corespund circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către instanța de fond.

Astfel instanța de apel a reținut că, potrivit declarațiilor inculpatei Morari S., *„ inițial (ea) a solicitat ajutor de la concubinul său, care la data afară pe Țurcan V., iar la a doua intervenție a lui Țurcan V., inculpata nu a solicitat ajutor, dar a luat cuțitul să se apere”*, însă aceste declarații

contravin cu probele care au fost cercetate în instanța de fond și verificate în instanța de apel.

În acest sens instanța de apel a indicat că inculpata Morari S., nu a întreprins careva acțiuni în realizarea scopului declarat de a-l speria pe Țurcanu V., acesta fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată, iar cu toate că pe masă erau mai multe farfurii din sticlă, și din metal, fapt confirmat prin planșa fotografică (f.d. 15) inculpata a luat de pe masă anume cuțitul.

Instanța de apel de asemenea a mai stabilit că, inculpata Morari S., nu a încercat să recurgă la alte măsuri de apărare, cum ar fi de a-l îmbrânci pe Țurcanu V., să-l amenințe că îl va lovi sau să-i aplice lovituri în alte părți ale corpului, dar a acționat cu intenție directă, lovind victima puternic în regiunea abdomenului cu cuțitul, provocând lezarea intestinului gros și pierderea internă de sânge, vătămări care sunt într-o legătură directă de cauzalitate cu instalarea decesului, fapt confirmat prin raportul de expertiză medico – legală nr.132 din 15 octombrie 2013 (f.d.56-57) .

În așa mod, instanța de apel a conchis că instanța de fond corect a pus la baza sentinței de condamnare probele care prevalează asupra declarațiilor inculpatei.

Instanța de apel a concluzionat că instanța de fond corect a stabilit categoria și termenul pedepsei penale cu respectarea prevederilor art.61, 71 și 75 Cod penal, ținând cont de scopul pedepsei penale întru restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, de criteriile generale ale individualizării pedepsei penale.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Schibin D., în numele inculpatei, care solicită casarea sentinței Judecătorei Florești din 29 august 2014 și a deciziei Curții de Apel Bălți din 12 noiembrie 2014 pronunțate în privința lui Morari Svetlana cu dispunerea achitării acesteia, considerînd că fapta a fost săvârșită de către aceasta în stare de legitimă apărare.

În motivarea recursului declarat de avocatul Schibin D., menționează că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece a menținut concluzia instanței de fond, care a comis o eroare de drept prin încadrare juridică greșită a faptei săvârșite de inculpată.

Avocatul subliniază faptul că, instanța de apel nu a ținut cont de declarațiile inculpatei făcute în cadrul ședinței în apel, prin care Morari S., a relatat că atunci cînd Țurcanu V., a încercat a doua oară să întrețină cu ea

raport sexual forțat, acesta îi astupa gura cu mîna, lovind-o în același timp în cap, precum și a apucat-o de gît, că inculpata a luat de pe masă cuțitul, deoarece el era mai aproape de ea și vroia să se apere cu acesta, iar în aceste circumstanțe nu a avut posibilitate să-l trezească pe concubinul său.

Mai invocă avocatul în recursul declarat că instanța de apel n-a ținut cont de declarațiile inculpatei din cadrul ședinței instanței de fond, unde a declarat că pe masă mai erau și alte obiecte, dar ea a luat cuțitul, deoarece acesta se afla la marginea mesei, iar celelalte obiecte erau mai departe și inculpata nu le ajungea, prin urmare, inculpata nu a ales de pe masă cuțitul în mod special pentru a-i aplica lovituri victimei. În acest context avocatul consideră că acțiunile inculpatei Morari S., au fost îndreptate pentru a respinge un atac direct, imediat, material, real, îndreptat asupra ei care punea în pericol grav viața și sănătatea acesteia.

5.1. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar și de către inculpata Morari S., care solicită recalificarea acțiunilor sale de pe art.151 alin.(4) pe art. 149 Cod penal.

În motivarea solicitărilor sale recurenta insistă asupra faptului că ea nu a avut intenția de a cauza vătămarea intenționată gravă a integrității corporale, care este periculoasă pentru viață și au provocat decesul victimei, dar a avut intenția de a se apăra de agresiunea lui Țurcanu V., care încerca să întrețină cu inculpata un raport sexual contrar voinței acesteia.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.1) pct.11) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate, solicitînd respingerea acestora ca inadmisibile, deoarece temeiurile invocate nu se încadrează în cele prevăzute de art.427 Cod de procedură penală.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. 1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. 2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în

drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurenții invocă drept temei prevederile art. 427 alin. 1) pct. 12) Cod de procedură penală, iar potrivit acestei norme, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara o eroare de drept, comisă de aceasta, atunci cînd faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Potrivit art. 113 alin. 1) Cod penal se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvîrșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

În scopul aplicării corecte a prevederilor legale enunțate vine practica judiciară stabilită potrivit căreia *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Reieșind din prevederile legale și practica judiciară stabilită, pentru verificarea existenței temeiului, prevăzut în art. 427 alin.1) pct.12) Cod de procedură penală instanța de recurs trebuie să țină seama de fapta săvîrșită, așa cum aceasta a fost stabilită de către instanța de apel, dar va supune unui control riguros încadrarea juridică a faptelor stabilite, verificînd dacă acestea au fost încadrate corect potrivit normei penale.

În speța dată, inculpata Morari S., a fost pusă sub învinuire de către organul de urmărire penală și condamnată de către instanțele ierarhic inferioare în baza art. 151 alin.4) Cod penal - *„vătămarea intenționată gravă a integrității corporale, care este periculoasă pentru viață și au provocat decesul victimei”*.

În acest sens Colegiul reține, că solicitarea expusă în recursul inculpatei Morari S., privind reîncadrarea acțiunilor sale de pe art. 151 alin. 4) pe art. 149 Cod penal este una neîntemeiată, deoarece instanțele ierarhic inferioare au pronunțat o soluție corectă privind calificarea acțiunilor inculpatei.

Instanța de recurs atestă, că instanțele inferioare în motivarea soluției corect au indicat, că împrejurările de fapt ale cauzei denotă cu certitudine faptul că inculpata Morari S., a aplicat victimei Turcanu V., o lovitură cu un cuțit de bucătărie în regiunea organelor vitale – abdomen, în rezultatul

căreia victimei i-au fost cauzate vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora victima Țurcanu Victor a decedat.

Colegiul consideră că în circumstanțele descrise, sunt lipsite de suport juridic argumentele privind încadrarea acțiunilor făptuitorului la o componentă de infracțiune ce poate fi comisă doar din imprudență și neglijență criminală și nicidecum cu o intenție directă.

În acest sens instanța de recurs subliniază, că componenta de infracțiune, prevăzută la art. 151 alin. 4) Cod penal face parte din categoria infracțiunilor săvârșite cu două forme de vinovăție: intenție directă față de aplicarea vătămarilor corporale grave, periculoase pentru viața și sănătatea persoanei și imprudența față de urmările produse. Potrivit art. 19 Cod penal, dacă drept rezultat al săvârșirii cu intenție a infracțiunii, se produc urmări mai grave, care conform legii, atrag înăsprirea pedepsei penale și care nu erau cuprinse de intenția făptuitorului, răspunderea penală pentru aceste urmări survine numai dacă persoana a prevăzut urmările prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate sau dacă persoana nu a prevăzut posibilitatea survenirii acestor urmări, deși trebuia și putea să le prevadă. În consecință, infracțiunea se consideră intenționată. Sub aspect obiectiv infracțiunile cu două forme de vinovăție, din care face parte componenta art. 151 alin. 4) Cod penal, constau dintr-o faptă inițială, al cărui rezultat se amplifică, conducând la o consecință mai gravă. Sub aspect subiectiv aceste infracțiuni se caracterizează prin intenție, care stă la baza acțiunii inițiale și imprudență față de urmarea gravă survenită.

Colegiul de asemenea conchide că la stabilirea pedepsei, instanța de fond a ținut cont de gravitatea faptei comise, pericolul ei social sporit și urmările survenite, caracteristicile negative ale inculpatei, fapte ce au determinat stabilirea inculpatei a unei pedepse penale cu închisoare, soluția instanței fiind menținută de către instanța de apel.

În ce privește recursul declarat de avocatul Schibina D., în numele inculpatei Morari S., Colegiul reiterează concluzia sa că acțiunile inculpatei în urma cărora a rezultat decesul victimei Turcanu V., au fost corect stabilite și încadrate de către instanțele ierarhic inferioare, iar argumentele avocatului despre existența în acțiunile inculpatei a legitimei apărări nu rezista criticii din simplu motiv că legitima apărare nu trebuie să depășească limitele acțiunilor atacatorului.

Colegiul penal atestă că, argumentele formulate de către recurenți în recursurile declarate, au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei penale în privința inculpatei, în instanța de fond și cea de apel.

Astfel, instanța de recurs concluzionează că instanța de fond și cea de apel, corect au apreciat probele în sensul art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă privind condamnarea inculpatei Morari S., deoarece în acțiunile ei sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 151 alin.4) Cod penal, iar inculpatei i-a fost stabilită o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea săvârșită.

În consecință, Colegiul reține că la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost respectate prevederile legale prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar temeiul invocat de către recurenți prevăzut la art. 427 alin.1) pct.12) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de eroare de drept în speța examinată nu s-a comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpată și avocatul Schibin Dina în numele inculpatei împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 noiembrie 2014, în cauza penală în privința lui **Morari Svetlana Stepan**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la data de 25 martie 2015.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie